

Nr 115.

Av herr **Bondeson**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om allmänna vägar på landet.

Uti lagen av den 23 oktober 1891, angående väghållningsbesvärets utgörande på landet § 33, enligt dess lydelse av den 20 juni 1905, stadgas,

»Å kronans allmänning må sand, grus eller sten till vägs underhåll utan ersättning tagas efter vederbörande skogstjänstemans anvisning. Om hämtning av väglagningsämnen från kronans jordbruksdomäner stadgas särskilt.

Vill någon å annan mark taga sand, sten eller grus till vägs underhåll och kan överenskommelse med jordägaren icke träffas, äger häradsrätten, då väghållningsskyldig eller vägstyrelse därom instämmer talan, bestämma varest nämnda väglagningsämnen tjänligast och till minsta skada för jordägaren må avhämtas, samt till vilket belopp ersättning därför skall utgivas.» I Kungl. Maj:ts proposition nr 100 med förslag till lag om allmänna vägar på landet saknas denna bestämmelse.

Enär enligt mitt förmenande § 23 uti nu gällande väglag har varit till nytta och gagn för de väghållningsskyldige för att de utan orimliga kostnader på lämpligaste platserna kunnat erhålla grus och sten till väglagningsämnen, och då ej heller någon olägenhet av nämnda bestämmelser för jordägaren försports, anser jag, att det är av allra största vikt att även i den nu föreslagna väglagen nämnda rätt tillförsäkras de väghållningsskyldige och vägdistriktet.

Visserligen har begagnandet av de väghållningsskyldiges rätt enligt § 33 icke i större utsträckning behövt förekomma, men endast vetskapen om att denna rätt varit de väghållningsskyldige tillförsäkrad i lag, har gjort att det varit betydligt lättare att träffa godvillig uppgörelse med jordägare om rätt till grustäkt.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa,
Bihang till riksdagens protokoll 1922. 3 saml. 49 häft. (Nr 115—116.)

att riksdagen för sin del ville besluta, att följande bestämmelse måtte intagas uti den nya väglagen:

Å kronans allmänning må sand, grus eller sten till vägs underhåll utan ersättning tagas efter vederbörande skogstjänstemans anvisning.

Om hämtning av väglagningsämnen från kronans jordbruksdomäner stadgas särskilt.

Vill någon å annan mark taga sand, grus eller sten till vägs underhåll och kan överenskommelse med jordägaren icke träffas, äger häradsrätten, då väghållnings-skyldig eller vägstyrelse därom instämmer talan, bestämma varest nämnda väglagningsämnen tjänligast och till minsta skada för jordägaren må avhämtas, samt till vilket belopp ersättning därför skall utgivas.

Vederbörande utskott torde vidtaga den ändring i formuleringen som eventuellt kan vara behöflig.

Stockholm den 17 mars 1922.

N. A. Bondeson.
